

کاهش پوکی پسته با محلولپاشی نیتروژن و پتاسیم در زمان پرشدن دانه

سیدجواد حسینی فرد

عضو هیات علمی پژوهشکده پسته، موسسه تحقیقات علوم باغبانی، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

چکیده

یکی از مراحل رشدی مهم در فیزیولوژی و تغذیه درختان بارور پسته، زمان پرشدن مغز می‌باشد. در این زمان درختان نیاز زیادی به عناصر نیتروژن و پتاسیم دارند. در پژوهشی در پژوهشکده پسته، اثر محلول پاشی غلظت‌های مختلف نیترات پتاسیم در مرحله پرشدن مغز میوه پسته بر شاخص‌های رویشی و خصوصیات کمی و کیفی محصول درختان پسته رقم اوحدی انجام شد. محلولپاشی در زمان شروع دوره پرشدن مغز پسته که به‌طور معمول اواخر خرداد ماه تا اوائل تیرماه می‌باشد، انجام گردید. در مجموع محلولپاشی ۴ و ۶ گرم در لیتر نیترات پتاسیم بیشترین تاثیر را بر بهبود صفات رویشی درختان مورد آزمایش داشتند. از نظر تاثیر بر عملکرد محصول و وزن خشک پسته محلولپاشی ۴، ۶ و ۸ گرم بر لیتر نیترات پتاسیم تاثیر مثبت یکسانی نشان دادند و از بین صفات کیفی محصول درصد پوکی و خندانی میوه نیز تحت تاثیر همین محلولپاشی‌ها بهبود یافتند در حالی که تعداد دانه در یک انس که یکی از صفات کیفی مهم در بازار پسندی محصول به شمار می‌آید، تنها در اثر محلولپاشی ۴ گرم در لیتر نیترات پتاسیم بهبود یافت. از بین عناصر غذایی برگ فقط غلظت پتاسیم تحت تاثیر قرار گرفت به طوری که تیمارهای محلولپاشی ۴، ۶ و ۸ گرم بر لیتر نیترات پتاسیم به ترتیب باعث افزایش ۰/۳، ۰/۲ و ۰/۳ درصد پتاسیم برگ شدند. در مجموع می‌توان محلولپاشی غلظت ۴ گرم در لیتر نیترات پتاسیم در مرحله پرشدن مغز پسته را بهترین غلظت جهت بهبود رشد، عملکرد و کیفیت محصول معرفی نمود.

مقدمه

در شرایطی که در اکثر باغ‌های پسته کشور وضعیت نامطلوب آب و خاک، تنش‌های خشکی، شوری و مدیریت تغذیه‌ای غیر اصولی و سنتی باعث کاهش عملکرد و کیفیت محصول می‌شود، اعمال مدیریت تغذیه ای صحیح و علمی در باغ‌ها متناسب با نیاز درخت و وضعیت زمین می‌تواند امری موثر و مهم در جهت افزایش راندمان تولید و بهبود خصوصیات کیفی محصول باشد. پسته برای رشد

و نمو و به ویژه در مرحله حساس پر شدن مغز، مغزها به عناصر غذایی نیتروژن و پتاسیم نیاز بالایی دارد، بنابراین با توجه به مشکلات در مصرف خاکی از جمله دوره‌های آبیاری طولانی، استفاده از این عناصر به صورت محلول پاشی هنگام مغز بستن پسته می‌تواند در افزایش عملکرد و کیفیت آن مورد آزمایش قرار گیرد.

در پژوهشی در پژوهشکده پسته اهمیت و نقش محلول پاشی غلظت‌های مختلف نیترات پتاسیم در مرحله پرشدن مغز میوه پسته بر شاخص‌های رویشی و خصوصیات کمی و کیفی محصول درختان پسته بررسی شد. دوره پرشدن مغز پسته به‌طور معمول اواخر خرداد ماه تا اوائل تیرماه واقع می‌باشد.

یافته‌ها و توصیه‌های کاربردی

محلولپاشی نیترات پتاسیم، صفات رویشی و زایشی شامل درصد جوانه رویشی و زایشی، درصد جوانه گل ریزش کرده و رشد شاخه سال جاری را تحت تاثیر قرار داده و این شاخص‌ها را بهبود می‌بخشد. همچنین باعث بهبود وزن خشک پسته تولیدی و افزایش صفات کیفی محصول مانند درصد پوکی و خندانی میوه، تعداد دانه در یک انس می‌گردد.

در مجموع محلولپاشی ۴ و ۶ گرم در لیتر نیترات پتاسیم بیشترین تاثیر را بر بهبود صفات رویشی درختان مورد آزمایش داشتند. از نظر تاثیر بر عملکرد محصول و وزن خشک پسته تیمارهای ۴، ۶ و ۸ گرم بر لیتر نیترات پتاسیم تاثیر مثبت یکسانی نشان دادند و از بین صفات کیفی محصول درصد پوکی و خندانی میوه نیز تحت تاثیر همین غلظت‌ها بهبود یافتند در حالی که تعداد دانه در یک انس که یکی از صفات کیفی مهم در بازار پسندی محصول به شمار می‌آید، تنها در اثر محلولپاشی ۴ گرم در لیتر نیترات پتاسیم بهبود یافت. از بین عناصر غذایی برگ فقط غلظت پتاسیم تحت تاثیر تیمارهای آزمایشی قرار گرفت به طوری که تیمارهای محلولپاشی ۴، ۶ و ۸ گرم بر لیتر نیترات پتاسیم به ترتیب باعث افزایش ۰/۳، ۰/۲ و ۰/۳ درصد پتاسیم برگ شدند. در مجموع می‌توان محلولپاشی غلظت ۴ گرم در لیتر نیترات پتاسیم در مرحله پرشدن مغز پسته را بهترین غلظت جهت بهبود رشد، عملکرد و کیفیت محصول معرفی نمود.

